

هفت شعر از شاملو

● انتخاب و ترجمه: سعید سعیدپور

شبانه

به خانم انگلا بارانی

شب که جوی نقره‌ی مهتاب
بی کران دشت را دریاچه می‌سازد،
من شرع زورق اندیشه‌ام را می‌گشایم در مسیر باد

شب که آوایی نمی‌آید
از درون خامش نی‌زارهای آب‌گیر ژرف،
من امید روشن‌ام را همچو تیغ آفتابی می‌سرایم شاد.

□

شب که می‌خواند کسی نوید
من ز راه دور دارم چشم
بالب سوزان خورشیدی که بام‌خانه‌ی همسایه‌ام را گرم می‌بوسد
شب که می‌ماسد غمی در باغ
من ز راه گوش می‌پایم
سُرفه‌های مرگ را در ناله‌ی زنجیرِ دستان‌ام که می‌بوسد.
زندانِ موقتِ شهربانی

Nocturnal

At night when the silver stream of moonlight
turns the boundless plain into a lake,
I set the sail of my muse along the wind.

۱۳۳۲

At night when no sounds arise
from the deep lagoon's silent reedbeds,
glad I sing my bright hope like a sunlight's blade.

At night when some desperate one
is singing, I behold from afar
the sun's burning lip kissing warm the neighbor's roof.

At night when a grief congeals in the garden,
through my ears I watch the coughs of death
in the groans of my hand-cuffs that are rotten.

شعر
رهایی ست
نجات است و آزادی .

تردیدی ست
که سرانجام
به یقین می گراید
و گلوله یی
که به انجام کار
شلیک
می شود .
آهی به رضای خاطر است
از سر آسوده گی .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

و قاطعیت چارپایه است
به هنگامی که سرانجام
از زیر پا
به کنار افتد
تا بار جسم
زیر فشار تمامی حجم خویش
در هم شکند ،
اگر آزادی جان را
این
راه آخرین است .

□

مرا پرنده یی بدین دیار هدایت نکرده بود :

من خود از این تیره خاک
رسته بودم

چون پونه ی خودرویی
که بی دخالت جالیزبان
از رطوبت جو باره یی .

این چنین است که کسان
مرا از آن گونه می نگرند

که نان از دست رنج ایشان می خورم
و آنچه به گندِ نفسِ خویش آلوده می کنم
هوای کلبه ی ایشان است ؛

حال آن که

چون ایشان بدین دیار فراز آمدند

آن

که چهره و دروازه بر ایشان گشود

من بودم !

۱۳۴۸

Poetry
is release,
deliverance and liberty.
It is a doubt
culminating in certainty
and a bullet
fired eventually.
It is a sigh of relief
in tranquility.

And it is the resolution of the stool
as it falls away at last
from under the feet
so the body's load
- to the soul's release -
is crushed under the pressure
of its whole weight.

No bird had guided me to this territory.
On this gloomy ground
by myself I had grown,
like a wild mint blooms
by the moisture of the brook
without the gardener's intervention.
It is hence some regard me
as if I lived off their labor,
and what I pollute by my foul breath
is the air in their own cottage.
Whereas,
when they arrived at this territory,
who opened gate and face to them

but me!

شبانه

اگر که بیهده زیباست شب
برای چه زیباست
شب
برای که زیباست؟—

شب و

رود بی انحنای ستاره گان
که سرد می گذرد.

و سوگ وارانِ دراز گیسو

بر دو جانبِ رود

یاد آوردِ کدامِ خاطره را

با قصیده ی نفس گیرِ غوکان

تعزیتی می کنند

به هنگامی که هر سپیده

به صدای هم آوازِ دوازده گلوله

سوراخ

می شود؟

□

اگر که بیهده زیباست شب

برای که زیباست شب

برای چه زیباست؟

Nocturnal

If the night's beauty is in vain,
what for is beauteous

the night -

whom for is beauteous

the night

and the unswerving river of stars
that passes cold!

And in remembrance of what memory
are the long-haired mourners
on both banks of the river
making a passion play
with the breath-taking ode of frogs,
when every dawn is pierced through
by the concordant sound
of twelve bullets?

If the night's beauty is in vain,
whom for is beauteous the night,
what for is beauteous the night.

از این گونه مُردن ...

می خواهم خوابِ اقاها را بمیرم .

خیال گونه

در نسیمی کوتاه

که به تردید می گذرد

خوابِ اقاها را

بمیرم .

ژوئیه نگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

□

می خواهم نفسِ سنگینِ اطلسی ها را پرواز گیرم .

در باغچه های تابستان ،

خیس و گرم

به نخستین ساعاتِ عصر

نفسِ اطلسی ها را

پرواز گیرم .

□

حتا اگر
زنبقِ کبودِ کارد
بر سینه‌ام
گل دهد—
می‌خواهم خوابِ اقا قیاه‌ها را بمیرم در آخرین فرصتِ گل ،
و عبورِ سنگینِ اِطلسی‌ها باشم
بر تالارِ اِرسی
به ساعتِ هفتِ عصر.

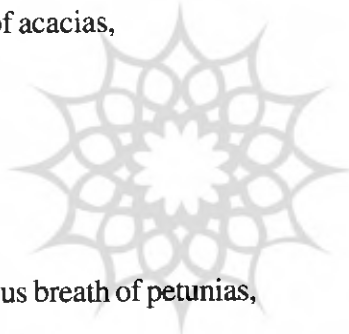
۱۸ آبان ۱۳۵۱

Thus to Die

I wish to die the dream of acacias,
phantomly,
in a low breeze
passing hesitantly,
I wish to die
the dream of acacias.

I wish to fly the ponderous breath of petunias,
in the summer lawns,
wam and wet
in the early hours after noon,
to fly the breath of petunias.

Even if
the azure iris of the knife
blossoms upon my bosom,
I wish to die the dream of acacias
in the last chance of flower,
and be the ponderous passage of petunias
over the sash- window hall
at seven o'clock after noon.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

هنوز در فکر آن کلاغ‌ام... برای اسماعیل خوبی

هنوز
در فکر آن کلاغ‌ام در دره‌های یوش:

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

با قیچی سیاه‌اش
بر زردی برشته‌ی گندم‌زار
با خش‌خشی مضاعف
از آسمان کاغذی‌مات
قوسی برید کج،
و رو به کوه نزدیک
با غار غار خشک گل‌ویش
چیزی گفت
که کوه‌ها
بی حوصله
در زل آفتاب
تا دیرگاهی آن‌را
با حیرت
در کله‌های سنگی‌شان
تکرار می‌کردند.

□

گاهی سوال می‌کنم از خود که
یک کلاغ
با آن حضور قاطع بی‌تخفیف
وقتی
صلوات‌ظهر
بارنگ سوگ‌وار مُصرّش
بر زردی برشته‌ی گندم‌زاری بال می‌کشد

تا از فراز چند سپیدار بگذرد،
با آن خروش و خشم
چه دارد بگوید
با کوه های پیر
کاین عابدان خسته ی خواب آلود
در نیم روز تابستانی
تا دیرگاهی آن را با هم
تکرار کنند؟

Still I Wonder About the Crow

Still I wonder

about the crow in the valleys of Yush:

شهریور ۱۳۵۴

With its black scissor
over the baked yellow wheat-field,
with a double rustle,
it sliced an oblique arch
from the blank paper sky,
and with the dry caw of its throat
toward the nearby mountain said something,
which the mountains
impatient,
in the dead heat of the sun,
repeated in amazement
for long in their craggy heads.

At times I wonder
when a crow with that definite
undiscounted presence
in the dead of noon
flaps over the baked yellow of a wheat-field
with its mournful persistent color
to pass over a few poplars,
what does it have to say
with such uproar and rage
to some old mountains,
which these slumbering hermits
repeat to each other
for so long
in the summer midday?

نمی توانم زیبا نباشم

نمی توانم زیبا نباشم
عشوہی نباشم در تجلی جاودانه .

چنان زیبای ام من
که گذرگاه ام را بهاری نابه خویش آذین می کند:

در جهان پیرامن ام
هرگز

خون

عُریانی جان نیست
و کبک را

هراسناکی سُرَب

از خرام

باز

نمی دارد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

چنان زیبای ام من

که الله اکبر

و صفی ست ناگزیر

که از من می کنی .

زهری بی پادزهرم در معرض تو .

جهان اگر زیبا ست

مجیز حضور مرا می گوید . —

ابلهما مردا

عدوی تو نیستم من

انکار توأم .

I Cannot But Be Beauteous

I cannot but be beauteous,
a coyness in perpetual manifestation.

So beauteous am I
that my passage is decked by spontaneous springs:
in my surrounding world

never

is blood
the nakedness of the soul,
and the partridge never stops strutting
for dread of lead.

So beauteous am I
that "God is Great"

cannot but be
your description of me.

A poison am I with no anti-dote,
exposed to you.

If the world is beautiful
it is but praising my presence -

You idiot man,
I am not your foe,
but your denial.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

بوسه

لب را بال لب
در این سکوت
در این خاموشیِ گویا
گویا تر از هر آن چه شگفت انگیز تر کرامتِ آدمی به شمار است
در رشته ی بی انتهای معجزتی که او ست ...

در این اعترافِ خاموش ،

در این «همان»

که تواند در میان نهاد

با لبی

لبی

بی وساطتِ آن چه شنودن را باید...

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

آن احساسِ عمیقِ امان ، در این پیرانه سر
که هنوز

پرواز در تداوم است

هم از آن گونه کز آغاز:

رابطه ی معجز آیت

از یقینی که در آن آشیان گذشت

در پایانِ این بهاران

تا گمانی که به خاطری گذرد

در آغازِ یکی خزان .

The Kiss

Lip to lip
in this quiet,
in this telling silence,
more telling than whatever counts as man's greatest marvel
in the endless string of miracles that he is ...

In this quiet confession,

in this "thing"

that a lip

can share

with a lip

without the medium of anything to be heard... -

that deep feeling of grace, in old age

that the flight still is on,

just as it was since the beginning:

A relationship miraculous

by the trust spent in that nest

at the end of this spring,

till the fancy to flash through a mind
in the start of an autumn.

شرویش گاہ علوم انسانی از روستمستان
پرتال جامع علوم انسانی